

Hamborg

Oktober 2008

Tema: Bæredygtighed

Indhold

Velkomst til Hamborg	3
Hamborg – oversigtskort	4
Program – søndag	5
Program – mandag	6
Program – tirsdag	9
Program – onsdag	12
Egne noter	15
Deltagerliste / telefonkæde	16
Kildehenvisninger	17

Velkomst til Hamborg

Freie und Hansestadt Hamborg med 1,7 millioner indbyggere er Tysklands andenstørste by og er en af Forbundsrepublikken Tysklands 16 delstater. Dermed er Hamborg såvel by som delstat.

Økonomisk og kulturelt er Hamborg også centrum for hele Nordtyskland.

I metropolregionen Hamborg lever der 3,5 millioner mennesker - som Hamborg er indkøbs- og kulturmetropol for. Byområdet på 755 kvadratkilometer er syv gange større end Paris og toenhalf gang større end London. Derfor byder Hamborg på en særlig høj livs- og boligkvalitet.

Med et beboelsesareal på 30 kvadratmeter pr. person har Hamborg det største gennemsnitlige beboelsesareal sammenlignet med alle verdens storbyer. Hele 14 % af den bymæssige bebyggelse består af grønne områder og rekreatiomsområder. Hamborg har 2302 broer, flere end Venedig og Amsterdam tilsammen.

Med mere end 90 konsulater, ligger Hamborg efter New York på andenpladsen i hele verden. Hamborg har som handelscentrum altid været åben for påvirkninger udefra, og det har præget mentaliteten i Hamborg.

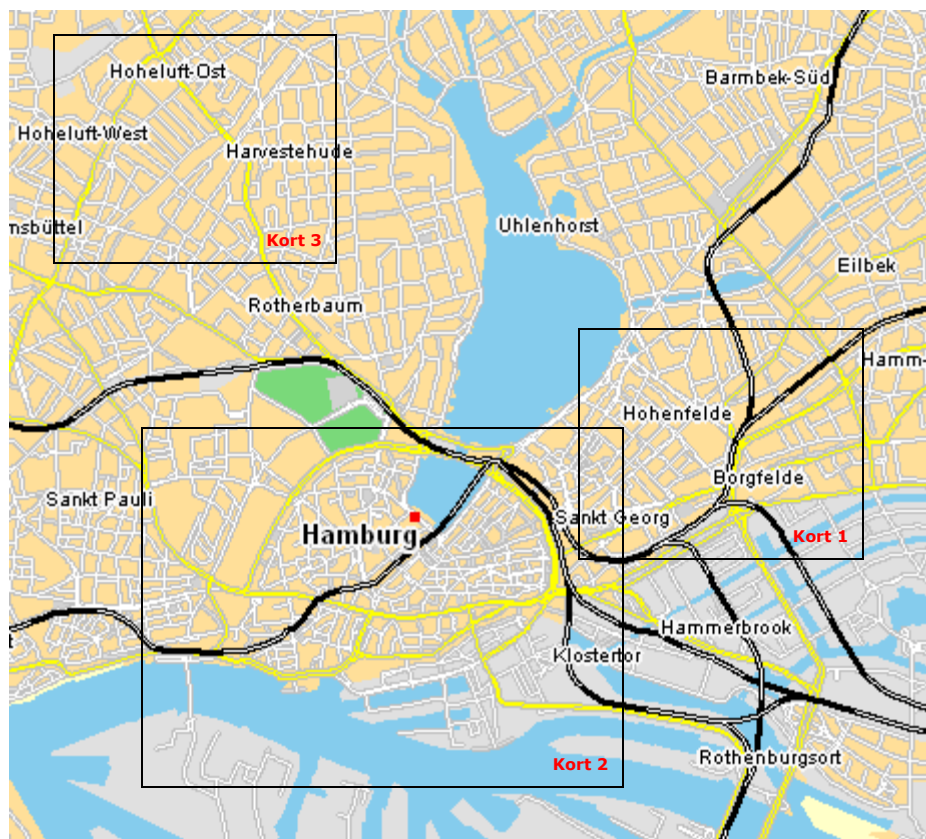
Vi har bestræbt os på at organisere en fagligt spændende tur, hvor Byens Netværk udfordrer Hamborg m.h.t. bæredygtighed.

VIGTIGT: Kom til tiden så vi kan holde programmet

Vi glæder os til, at vi ved fælles hjælp får en dejlig tur.

Rigtig god tur!

Hamburg - oversigtskort

Søndag den 5. oktober 2008

Kl. 16.30 Vi mødes ved **Dansk Arkitektur Center**,
Strandgade 27B, 1401 København K.

Kl. 17.00 Afrejse fra København med bus.

Der er bestilt sandwich, øl/vand til turen.

Kl. 22.30 Ankomst til/indkvartering på hotel:

Novotel Hamburg Alster, (1)

Lübecker Strasse 3,
22087 Hamburg

<http://www.novotel.com/gb/home/index.shtml>

Mandag den 6. oktober 2008

Kl. 9.00-11.30

Arkitekturrundvisning ved vandet,
Afgang med bus fra hotellet.

Bettina Schön gennemgår byplanlægningsudvikling og arkitektonisk udvikling i Hamburg ved udvalgte projekter (realiseret og under planlægning). Revitalisering af tidligere havneområder, konvertering af erhvervs-/industrielle arealer "Hamburger Mischung" (nye kvarterer til beboelse og arbejde i den indre by). Status – større planer "Sprung über die Elbe" og "Architekturolympiade" under hensyntagen til økonomiske, retslige og demografiske betingelser samt historisk baggrund.

Kl. 11.45-13.15

Frokost på **Wandrahm.** (2)

Am Kaiserkai 13

20457 Hamburg

Stadsarkitekt Wilhelm Schulte deltager i frokosten

Kl. 13.30-15.00

Havnerundfart (3) m/Frau Schön
Bussen kører til mødepunkt og henter gruppen igen efter rundfart.
Pontonanlage Binnenhafen
Adresse: Kajen/Ecke Deichstrasse

Fagforedrag: **"Hamburg som havneby - Byudvikling i sammenhæng med verdens 9. største containerhavn"**.

Kl. 15.30-17.00

SPIEGEL magazine headquarters, tegnet af Henning Larsen Architects. Orientering v/Michael Horn (+45 6035 2198), Henning Larsen Architects.

Mødested:
Höhler+Partner (4)
Rödingsmarkt 9, (1st floor)
20459 Hamburg

Opførelsesår: 2007-2010

Bruttoetageareal: 50.000m²

Bygherre: ABG / Spiegel

Projektet er designet med særligt fokus på bæredygtighed. Naturlig ventilation gør det det meste af året unødvendigt at varme eller køle rummene, og samtidig dækker et solcelleanlæg på taget størstedelen af behovet for strøm. Sammen med en række andre miljømæssige initiativer er det baggrunden for, at byggeriet nu er indstillet til den såkaldte Guldmedalje i Hafencity.

Kl. 17.00-19.30

Tid til fri disposition.

Kl. 19.30

Fællesmiddag på:

Hofbräu an der Alster. (5)

Esplanade 6

20534 Hamborg

Tel. 49 40 34 99 38 38

Vi finder selv til restauranten og hjem igen!

Tirsdag den 7. oktober 2008

KL. 9.15-10.00

Fælles afgang i bus.

KL. 10.00-11.00

Rundvisning på **Scheideweg 28/36, (6)** v/Moritz Schneider, APB. Arkitekten BDA. Vi skal se et boligprojekt, hvor APB har arbejdet med forskellige bæredygtige tiltag.

Scheideweg ligger i "General"-kvarteret blandt gader opkaldt efter generaler fra det 18. århundrede.

APB har projekteret et boligområde på en "brakmark", som er realiseret i 2006-2008.

Bruttoetageareal: 13.000m² fordelt på 114 lejligheder og 230 p-pladser i kælder.

Kl. 11.00-12.00

Rundvisning i **Falkenried Quartier**, (7)
v/Moritz Schneider, APB. Architekten BDA.

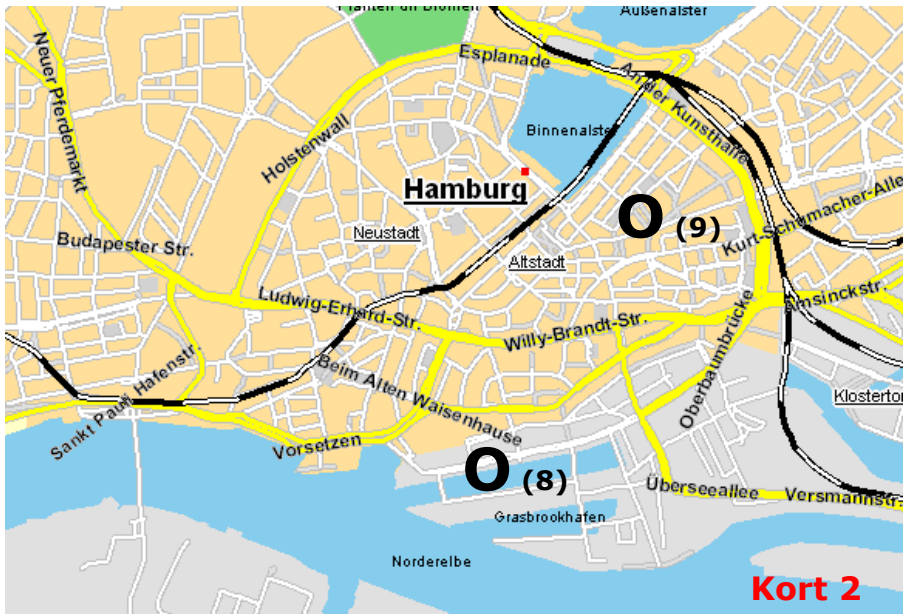
Masterplan er udført af Bolles+Wilson i 1999.

Området er fuldt udbygget i perioden 2002-2004.

Området er en tidligere bus- og sporvognsfabrik på 34.000m², der nu er indrettet med boliger, erhverv, butikker, caféer mv. Projekterne er ud over APB, også tegnet af Bolles-Wilson, BRT, Spengler-Wiescholek m.m.

Kl. 12.00

Bussen kører os til Hafencity.

Kl. 13.00-14.30

Frokost på **Soup City**. (8)
Am Sandtorkai 30 / Ecke Am Sande
20457 Hamburg

Brug evt. lidt tid på egen hånd rundt i Hafencity, men husk at komme præcis kl. 14.30 til næste foredrag:

Kl. 14.30-16.30

Fagforedrag på engelsk: **"Hafencity og fokus på energiklassificeringen"**, v/ Dipl. Arch. ETH Hape Schneider, direktionsassistent Hafencity. Vi mødes i Hafencity Infocenter i Kesselhaus. (8)

Kl. 16.30-19.30

Tid til fri disposition.

Kl. 19.30

Fællesmiddag på **Café de Paris**. (9)
Rathausstrasse 4 (et gl. slagteri)
20095 Hamburg
<http://www.cafeparis.net/>

Vi finder selv til restauranten og hjem igen.

Onsdag den 8. oktober 2008

Kl. 9.00

Check-ud fra hotel.
Vi sætter bagagen i bussen!

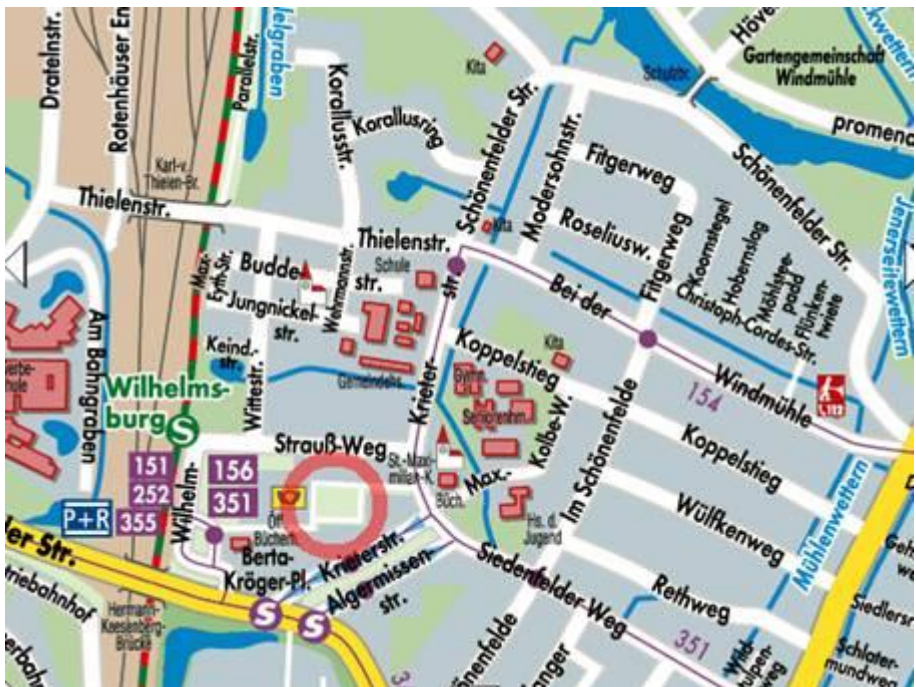
Kl. 9.15

Vi mødes, på hotellet, med Christiane Plischke fra Det Danske Konsulat i Hamborg.

Bussen kører os til **IBA Hamburg**:

Krieterstraße 18 (tidligere supermarked)
Eingang Bertha-Kröger-Platz
21107 Hamburg-Wilhelmsburg
Tel. Ausstellung: 040-32 86 26 40

IBA Hamburg er et udviklingsområde/
designlaboratorium for fremtidens
byudvikling.

Kl. 10.00-13.00

Fagforedrag, på engelsk, v/ René Reckschardt, medarbejder hos IBA Hamburg.

Vi introduceres, i deres udstillingslokaler, til IBA Hamburg og deres projekter.

Efterfølgende vises vi rundt i områdets byudstilling v/ Frau Gärtner. Dette foregår på tysk.

Kort over IBA Hamburg's projektomfang.

Kl. 13.30-15.30

Bussen kører os til Hamborg City, hvor vi har tid til fri disposition.

OBS:

Sørg selv for forplejning til hjemturen.

Kl. 15.30

Vi mødes ved hotellet.

Kl. 16.00

Hjemrejse fra Hamborg.

Kl. 22.00

Ankomst til Københavns Hovedbanegård.

Egne noter

Kildehenvisninger

<http://www.apb-architekten.de/>

<http://www.bolles-wilson.com/flash/>

<http://www.henninglarsen.com/>

<http://maps.gelbeseiten.de/?rz>

http://www.iba-hamburg.de/de/00_start/start.php